

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Lenky Krupíckové a Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **InsolCentrum, s. r. o.**, se sídlem Hradecká 2526/3, Praha 3, zastoupena JUDr. Soňou Luňákovou, advokátkou se sídlem Hradecká 2526/3, Praha 3, proti žalované: **Exekutorská komora České republiky**, se sídlem Na Pankráci 1062/58, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2022, č. j. 5 A 136/2020-58,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2022, č. j. 5 A 136/2020-58, s e z r u š u j e a věc s e v r a c í tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyně dne 10. 8. 2020 požádala žalovanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „informační zákon“) o poskytnutí informací týkajících se auditu a provozování centrální evidence exekucí, a dále účetních dat žalované a jejích příjmů a výdajů za roky 2010 až 2019. Tajemník žalované rozhodnutím ze dne 18. 8. 2020, č. j. InfZ 15/2020-2, žádost odložil, jelikož se požadované informace nevztahují k žalované jakožto povinnému subjektu podle § 2 odst. 2 informačního zákona. Žalobkyně podala proti rozhodnutí tajemníka stížnost, o níž rozhodl prezident žalované rozhodnutím ze dne 13. 10. 2020, č. j. InfZ 15/2020-5, tak, že rozhodnutí tajemníka potvrdil.

II.

[2] Proti rozhodnutí prezidenta žalované podala žalobkyně žalobu u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který v záhlaví uvedeným rozsudkem prohlásil toto rozhodnutí za nicotné. Městský soud shledal, že prezident žalované neměl pravomoc

k vydání rozhodnutí. Není totiž nadřízeným orgánem tajemníka žalované ve smyslu § 16a odst. 4 informačního zákona. Městský soud poukázal na to, že stavovský předpis žalované v tomto ohledu vychází ze znění informačního zákona, které bylo účinné pouze do 23. 4. 2019. Pro určení nadřízeného orgánu je tak stěžejní § 178 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Jelikož však podle tohoto ustanovení nelze nadřízený orgán určit, je podle městského soudu namíste aplikovat zvláštní pravidlo obsažené v § 20 odst. 5 informačního zákona. Za nadřízený orgán oprávněný rozhodovat o stížnosti podle § 16a informačního zákona je podle uvedeného pravidla třeba považovat Úřad pro ochranu osobních údajů. Jestliže namísto Úřadu pro ochranu osobních údajů rozhodla osoba stojící v čele žalované jakožto povinného subjektu, pak je dán absolutní nedostatek věcné působnosti.

III.

[3] Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítla, že se městský soud vůbec nevypořádal s její argumentací, podle níž nemá být ve věci aplikován § 20 odst. 5 informačního zákona, neboť je třeba jej ve vztahu ke stěžovateli považovat za protiústavní pro zásah do práva stavovské organizace na samosprávu. Podle stěžovatelky mohlo dojít též k vadě řízení, pakliže městský soud jednal jako s žalovanou s ní namísto Úřadu pro ochranu osobních údajů. Dále se stěžovatelka vymezila proti § 20 odst. 5 informačního zákona, který podle ní vznikl protiústavním způsobem jako „legislativní přílepek“, o němž nebylo vedeno připomínkové řízení s dotčenými subjekty. Stěžovatelka zdůraznila, že je samosprávnou stavovskou organizací soudních exekutorů a aplikace daného ustanovení způsobuje nepřipustný zásah do jejího práva na samosprávu. Umožňuje totiž orgánu moci výkonné zasahovat v postavení odvolacího orgánu do činnosti a rozhodovací pravomoci samosprávných organizací a jiných veřejnoprávních korporací, které nejsou státními orgány, resp. úřady. Úřad pro ochranu osobních údajů tak může např. rozhodovat o výši nákladů za poskytování informací, aniž by znal reálné náklady na straně povinného subjektu. Jedná se přitom o soukromoprávní prostředky stěžovatelky. Podle stěžovatelky lze právní předpisy vyložit ústavně konformním způsobem tak, že nadřízeným orgánem ve věcech poskytování informací je nadále její prezident, případně též prezidium. Takovému výkladu nasvědčuje i aktuální znění § 112 odst. 1 písm. f) exekučního řádu. V závěru stěžovatelka upozornila na to, že v posuzované věci je sporné i to, zda je vůbec povinným subjektem podle informačního zákona. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že totožnou věcí se již zabýval v rozsudku ze dne 9. 2. 2023, č. j. 9 As 54/2021-21, přičemž neshledal důvod se od tam učiněných závěrů jakkoliv odchýlit.

[8] Jak Nejvyšší správní soud již dříve opakovaně uzavřel, jestliže krajský (zde městský) soud v souladu se zněním § 69 s. ř. s. nejednal v řízení s orgánem, na který přešla působnost, chybně řízení dokončil s původně příslušným orgánem na straně žalovaného, který zároveň v napadeném rozsudku označil jako žalovaného a napadený rozsudek mu doručil, zatížil řízení vadou spočívající v absenci pasivní legitimace účastníka řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé (srov. rozsudky ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42, č. 4105/2021 Sb. NSS, odst. [13]; ze dne 22. 12. 2020, č. j. 3 As 340/2020-57, odst. [15]; ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 As 478/2020-45, odst. [16]; ze dne 12. 4. 2021, č. j. 8 As 20/2021-48, odst. [12]; či ze dne 3. 2. 2022, č. j. 9 As 163/2020-53, odst. [17]).

[9] Článek XV bod 17. zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, změnil § 20 odst. 5 informačního zákona. Nebylo-li podle dřívější úpravy možné určit nadřízený orgán dle § 178 správního řádu, rozhodoval v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stál v čele povinného subjektu. Dle novelizovaného znění § 20 odst. 5 informačního zákona ovšem nyní v takových případech rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.

[10] Městský soud v projednávané věci sice přihlédl k uvedené novelizaci informačního zákona a dospěl k závěru o přechodu pravomoci na Úřad pro ochranu osobních údajů (body 46 a 49 napadeného rozsudku), nicméně tuto změnu nereflekoval i v okruhu účastníků řízení. Pokud měl za to, že v případě stěžovatelky není možné určit odvolací orgán – a má tedy rozhodovat Úřad pro ochranu osobních údajů – měl s ním jednat jako se žalovaným. Jelikož tak neučinil, zatížil řízení vadou, která má vliv na zákonnost. K této vadě přihlédl soud z úřední povinnosti (obdobně viz výše zmiňovaný rozsudek č. j. 9 As 163/2020-53, odst. [12]).

[11] Za této situace se Nejvyšší správní soud nezabýval kasačními námitkami stěžovatelky.

[12] Jelikož městský soud nejednal s Úřadem na ochranu osobních údajů jako se žalovaným, ačkoliv měl za to, že na něj přešla působnost rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí stěžovatelky podle informačního zákona, dopustil se vady řízení s vlivem na zákonnost.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2023

David Hipšr
předseda senátu